



III. évf. 3. szám

## A Borostyán kórus kitüntetése

-Dr. Áder János adta át a millenniumi zászlót

Enese. Augusztus 19-én ökumenikus istentisztelettel kezdődött a millenniumi ünnepség és a falunap. A kultúrház udvarának árnyas fái alatt Mesterházy József polgármester köszöntötte az országgyűlés elnökét és a megjelenteket. A meghívottak között voltak a szomszédos települések polgármesterei, az ünnepséget megtisztelték jelenlétükkel a testvérközségek az erdélyi Csíkszentmihály, a felvidéki Bős és az ausztriai St. Stefan küldöttségei.

Ünnepi beszédében dr. Áder János házelnök felelevenítette a község múltját, szenvedéseit és talpra állását. Szólt a település híres szülőiteiről,

akik Enese hírnevét tovább színesítették. A millenniumi zászlót az országgyűlés elnöke adta át a polgármesterek, Kiss Lászlóné jegyzőnek és Mesterházy Ernőné zászlóanyának.

Az ünnepi műsort követően került sor a községi kitüntetések átadására. Először Mesterházy József a Borostyán kórust méltatta. Kiemelte, az 1995-ben alakult kórus hamar egységes kórossá érett Rákász Mária vezetésével. Fellépett megyei rendezvényeken, mindenhol elismerően szóltak munkájukról, fejlődésükről. A községi megemlékezések színvonalát emelték, színesítették a műsort. A képviselő testület döntése értelmében az Eneséért emlékérmet vehették át a polgármestertől. Díszoklevelet kapott Varsányi Lajos a közösségért végzett munkájáért. Hosszú időn keresztül olvashatták írásait az Enesei Hírmondóban, egy ideig volt a nyugdíjas klub vezetője is.

A millenniumi ünnepséget követően megkezdődtek a falunapi programok a sportpályán. Tapsolhatott a közönség a Marina S.E. táncosainak, Mikó István színművésznek és Krasznai Tamásnak. A délután folyamán eldőlt az is, ki Enese legerősebb embere /Dömötör Csaba/ A vidám hangulatú falunap Beffi duó bállal ért véget.

### Borostyán kórus

Felső sor: Ihász István, Horváth Tibor, Pintér Jenő, Szekeres János Középső sor: Magyar Béláné, Tóth Andrásné, Lovai Mátýásné, Ezres Lászlóné Pintér Jenőné, Szekeres Jánosné, Kovács Lajosné, Kerpics Lajosné Első sor: Rákász Mária kórusvezető, Nagy Lajosné, Horváth Tiborné, Horváth Jánosné, Varsányi Lajosné, Beszprémi Ferencné, Csöngéi Jánosné, Németh Lajosné



## A millenniumi zászló átadásakor elhangzott beszéd

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt hölgyeim és Uraim! Kedves Mindnyájan!

Ezer és ezer szál köt bennünket ide, a pannon tájhoz -öröm és bánat, kudarc és siker. Ragaszkodunk minden rögéhez, hisz az életet jelentik nekünk, csakúgy mint elődeinknek.

A magyarság számára a mindennapi küzdelem a honfoglalás után kezdődött ezen a tájon. Községünk határában talált leletek azonban egy korábbi, más kultúráról is mesélnek.

Népünk megtelepedése után az Enesey családé lett a határ. Enese első okleveles említése 1270-ben történt, jóllehet a Szabadság utca-honfoglaló magyarok maradvékát rejti.

A család és a község történelme egy lett az ország, a

Magyar Királyság történelmével és sorsával. Virágzott nagy királyaink alatt és sanyarú sors jutott neki a pusztítások idején. Mátyás király uralkodása alatt Enessey Pál volt Győr vármegye egyik alispánja. A török pusztítás nem került el bennünket - Velidszán pasa a földdel tette egyenlővé Enesét. Ilyen jellegű pusztításra többször is sor került. A település és lakossága mindig talpra állt és életereje erősebb volt a halálnál.

A XIX. és XX. század a fel lendülés éveit hozták el. Dorner Eduárd és a Siklósi Szabó Család révén Enese és a ma hozzá tartozó Péterháza megyei közgyűlések helyszínei voltak. Itt,

ahol ma állunk, itt döntöttek fontos megyei dolgokról.

Századunkban megduplázódott Enese lélekszáma. A vasút és kedvező földrajzi helyzete a megye egyik legdinamikusabban fejlődő településévé tettek.

Mit láthat ma Eneséből a messziről jövő idegen? Egy rendezett telpülést, ahol a polgárok figyelnek arra, amijük van, rendben tartják portájukat, virággal díszítik, színesítik azt. Kellemes, jó benyomást tesz településünk az átutazóban.

A millennium évében még nagyobb odafigyeléssel intéztük dolgainkat. Az iskola kopjátát avatott és történelmi versenyt rendezett március idusán.

Szorgalmas iskolások gyűjtötték össze a fellelhető régi használati tárgyakat, s megnyílt a falumúzeum. Kiadványt jelentettünk meg a község történetéről, amit minden családhoz eljuttatunk, tisztelegve a múltnak, gondolván a jövőre. Millenniumi emlékkeresztet avattunk, emlékezve kereszténységünk 1000 évére.

S most átvehettük a millenniumi emlékHzászlót az Országgyűlés elnökétől. Nem lehet más feladatunk, mint erényeinket erősítve, az előttünk álló feladatokat leküzdeni és hittel, bizalommal tekinteni a jövőbe.

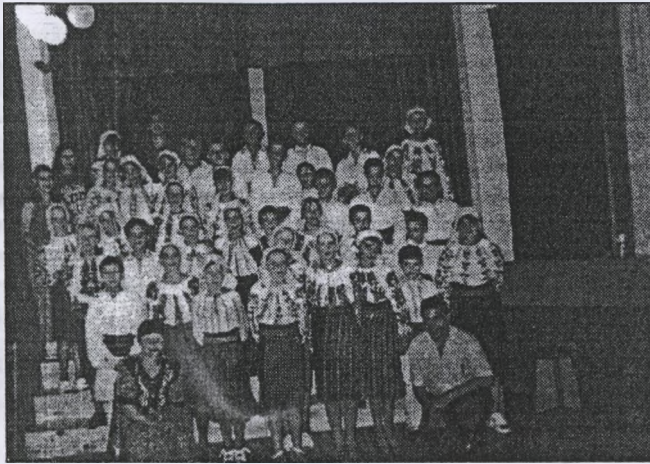
Mesterházy József  
polgármester

## Csángó gyerekek Enesén

A nyár közepén, egy csendes estén negyven csángó fiatal műsorát láthattuk a kultúrházban. Két hetet töltöttek el a Rábaközben s ez idő alatt több községben is bemutatták művészetüket.

Mintegy 200.000 csángó-magyar él a Kárpátokon túl, Moldvában magyar papok és magyar tanítók nélkül! Ennek tudatában szinte hihetetlen, hogy ma is kiválóan beszélnek magyarul, egy olyan ősrégi magyar nyelvet, amelyet már alig értünk.

A Pusztnáról érkezett vendégeink, őseik népviseletében énekeltek sorsukról, magyar szentekről, verseket mondtak. Nagy tapsot kaptak a műsor közben és a végén. Aki ott volt és látta őket, azt hiszem feltöltődött magyarság tudattal s meghatódott a gyerekek előadását hallván.



## Videokazetta községünkről

Huszonkét perces videokazetta jelent meg Eneséről, Tschurl Károly és a Győr-Moson-Sopron Megyei Idegenforgalmi Bizottság szponzorálásával. A győri Revita Stúdió filmesei igazán kitűnő munkát végeztek. A film első részében községünket láthatjuk a filmkockákon, meg-elevenednek az Enesei Zenei Nyár pillanatai, a fertői koncert hangjai. A német és magyar nyelven megjelent kazetta bemutatja a környék nevezetességeit - a lébényi templomot, a patonai agárversenyt, a rábaközi és szigetközi tájakat, a világörökség részét képező Pannónhalmi Apátságot és Győr városát is.

A filmet többször levetítjük az Enesei Csatornán, de a kazetta a polgármesteri hivatalban is megvásárolható. Nézzék meg, érdemes!

## Debreczeni József előadása

Mint ahogy a Hírmondó legutóbbi számában írtam róla, szeptemberben volt az Enesei Népfőiskola első előadása. Debreczeni József tartotta a rendszerváltás első miniszterelnökéről, Antall Józsefről.

Debreczeni József 1990-1994-ig az MDF parlamenti képviselője volt, közelről ismerte a volt miniszterelnököt, 1998-ban jelent meg róla írt könyve.

A szerző-előadó kitért Antall József családi hátterére, több politikus került ki ősei közül, édesapja a kisgazda párt politikusa volt 1947-ig. A politika szenvedélye volt, tájékozottsága a legszélesebb körű politikus társai között a sors 1990-ben adott neki lehetőséget arra, hogy mindezt kamatoztassa. Életében nem kapott elismerést sem az országtól, sem az ellenzéktől. Halála megrázta a

közvéleményt s mára politikai nagysága nem kérdés.

Az előadást követően Debreczeni József megválaszolta a fölteszt kérdéseket. Az Enesei Népfőiskola második előadására október végén /pontos időpont még nincs/ kerül sor. Előadó Dr. Kiszely István professzor lesz, az előadás témája: A magyarok eredete és kultúrája.

## Betörték a kultúrházba...

Tavaly sikerült megnyitni a Teleházat -két számítógéppel, nyomtatóval, Internet-csatlakozással. Akik jártak ott, kellemes perceket tölthettek el. Elmondhatjuk, a pályázaton nyert Teleház egy további lehetőséget kínált a kikapcsolódásra, szórakozásra.

Szeptember közepén azonban betörték és elvitték a Teleház összes tartozékát, a behatolók minden valószínűség szerint erre "szakosodtak". Jóllehet a gyógyszerértárból is tűntek el gyógyszerek és nem

kímélték a kábeltévé szobát sem. A találgatás egyből megindult: Kik lehettek?!

A válasza nem kellett sokáig várni. Kiderült, hogy a tettesek több községet látogattak meg és Ravazdon buktak le. /Igaz csak egyikük/ Az egyik számítógépet már haza is hoztuk, reméljük a másik rövid időn belül megkerül. A Teleház nyitására egy darabig még várni kell.

Mesterházy József

# Eneséről írták

1972-ben írták:

## Emberek homályban Pincébe hordják a pénzt

Azt hallottuk Eneséről, hogy nyugtalanok a község lakói a létesítendő pinceborozó miatt. Két nap múltával meg kapok egy levelet Beledről, nyugdíjastól, hogy a községben pinceborozót létesítettek, pedig inkább kellene húsbolt, hentesáruval jobban ellátott élelmiszerbolt, vagy akár egy öregek otthona...

2. Szűk utcában lenne a borozó, mi történik, ha az ittas emberek kitódulnak... Igaz, hogy lesz illemhely is a pince-

borozóban, de aki részeg, úgysem találja meg.

3. Veszélyeztetve van a szomszédok nyugalma, hiszen egyik szomszéd házfala két méterre lenne a borozó ajtajától.

-Kell egyáltalán a borozó? Az kell. Nem vagyunk hívei, hogy kimenjenek a vasúti vendéglőhöz silósan, munkásruhában az emberek, oda külföldiek is betérnek.

-Gondolja, hogy ide bemehetnek "silósan"? Miért ne? Mennyi fogy el itálra havonta? Abban a

kis kocsmában 50-80.000,- Ft. Hány lelkes a község? Körülbelül ezerszáz.

-Az nem baj, hogy sokat isznak? Ha kell nekik...

Eneséről írták 1990. júliusban.

## Az enesei péknek nagy melege van

Csorog a verejték Gósi Jánosról, enesei sütőmesterről, ahogy rendes pékhez illik. A dagasztókádból porciózza a kenyértésztát egy nyelven mérlegre, naponta 600-700 adagot. Automatára még egy ideig nem telik, pedig elkelne ilyenkor, amikor jóval a "normál kapacitás" felett dolgoznak. A pékek is szabadságra mentek, ki kell használni a jó lehetőséget a kezdőnek.

Hét hónapja üzemel a saját beruházásként, feleségével közösen létesített pékség. Három személyrel dolgozva, átlagos körülmények között napi 4-5 mázsa készáru kerülhet ki üzemükből. Rendszeresen éjjélkor kelnek, délelőtt 9-kor zárják a boltot, de most tíz óra után még sok adag vár sütésre, nagy halom massa terpszekedik a dagasztókádban. Kint a nap tüze, bent a kemence melege hevíti, de ugyancsak fő a feje amiatt a nagy összegű kölcsön miatt is, amelyet az OTP vállalkozási osztályán vett fel változó kamatra. Akkor, másfél éve, 21 százalék volt, most 32 száza-

lék a ráta. A maszek pék viszont nem monopol állami cég, hogy annyival emelhesse az árat, amennyivel akarja. Ilyen teher mellett, ha ma kezdené, már nem várna bele, mondja, ennyiért nem szabad hitelt fölvenni. Látszik azonban rajta, hajta a belső kényszer, a bizonyítás vágya is, nem csupán a pénze után fut.

Az inasságból tizenkilenc éve szabadult föl, sokáig dolgozott az állami sütőiparban, majd négy évig egy gyári maszkeknél. Itt kapott kedvet az önállósodáshoz. Kedvező paci helyzetet teremtett, hogy bezárt a győrsövényházi pékség. Ma ennek a falunak és Bezinek a lakossága adja a legnagyobb vevőkörét, de a Duna-Lajta Kereskedelmi Vállalat két boltja és a Zöldért is vásárol enesei kenyeret. Azonos alapanyagból háromféle formát, szögletest, hosszúkást és gömbölyűt állít elő egytől három kilósig. A lisztet a csanakai malomból kapja, állítólag ott a legjobb a minőség, bár lehetne még javítani rajta. Egyelőre csak kenyeret süt, későbbre péksüteményt is tervez. Búcsúzáskor nem állhattuk meg, vettünk ez enesei kenyérből, ebédre meg is kóstoltuk. Állja a versenyt a mezőnyben, bár egy kicsit talán lehetne sósabb...

Az iskola története

## A további fejlődés éveiről

1971/1972-es tanévben fokozatosan bevezették a kis szakosítást is az alsó tagozaton rajz, gyakorlati foglalkozás, ének, testnevelés tantárgyak útján. 1973. Szeptemberétől Patyi Alajosné lett az iskola új igazgatója. A 70-es évek közepén a Községi Tanács és a Hazafias Népfőnt által szervezett társadalmi munkák eredményeképpen megépültek a politechnikai termek. Melyet két évre bérbe adtak a győri Pamutfonó és Lenzövdő gyárnak./ Ezek után már három épületben folyt a tanítás, ezzel megszűnt a kétműszakos tanítás. A 70-es évek közepén egy nevelői és igazgatói szoba építésével bővült az 1-es számú iskola épülete, külsőleg is megszépült az intézmény. Az udvaron, a szabad levegőn való pihenés biztosításáért padokat helyeztek el, melyeket biztosítanak.

1978-ban Patyi Alajosné nyugdíjazása után Mesterházy Ernőné lett az iskola igazgatója, aki 1961. Őszétől tanított már Enesén és kezdettől fogva aktívan bekapcsolódott a falu életét irányító munkába is. A 70-es évek közepétől a demográfiai hullám erősen érződött Enesén is. Az egyes évfolyamokon 40-42 tanuló is tanult, különösen az 5. Osztálytól mivel a bezi iskolából is ide jártak a tanulók. Ezért párhuzamos osztályokat kellett szervezni. Például az intézményben 13 osztály működött, mert a 4-től kezdve évfolyamonként 2-2 osztály volt /A és B/. A "B" osztályok voltak a tagozatos, jobb képességű osztályok. Az iskolának ekkor még nem volt tornaterme, így erre a célra a kultúrotthon nagytermét

használták. Az udvarban volt kézilabdapálya, kosárlabdapálya, kötélmászó vasállvány, és távolugrásra homokos rész. 1988-ban kezdtek hozzá a jelenlegi új iskolaépület készítéséhez. Az új iskolát a politechnika oktatás számára készített épülethez tervezték. Ez egy tetőtérbeépítéssel két szintes épület, melynek első szintjében már 1989. Szeptembertől megindult a tanítás. A felsős szint elkészítése két évvel későbbre tolódtott. Ebben az épületben 9 tanterem, nevelői és igazgatói, valamint titkári iroda, konyha, folyosók, az alagsorban egy szükség tornaterem és két kazánház található. Az új iskola átadásától mindenütt széntüzelésű központi fűtés működött. Az 1990-es évek elején 20 tanulóra berendezett nyelvi laboratóriumot alakítottak ki.



„Hősök napi megemlékezés 2000”

# A karatétól az evezős VB-ig

Hadd kezdjem a bemutatkozással: Böcskei Botond vagyok, 1982. július 30-án születtem Sopronban. Születésem helyét kivéve azonban minden Eneséhez fűz. 1988-ban léptem át az Enesei Általános Iskola kapuját.

Ahogy az iskolában a tanárim, úgy otthon a szüleim is tudták, hogy nagyon eleven gyerek vagyok, amely tényből nem kevés gondom származott. 5. osztályos voltam, amikor lehetőség nyílt Enesén arra, hogy karatézni tanuljak. Kaptam is az alkalmon és elkezdtem edzésre járni. Az edző azonban egy év után elment és ezzel végeszakadt "karate tanulmányaimnak".

Ezt követően édesapám kikérte szakemberek véleményét, hogy melyik lenne az a sportág, amely az én testfelépítemhez az "ideális" lenne. Így esett a választás az evezésre.

1996-ban felvételt nyertem a Hild József Építőipari Szakközépiskolába. Az első tanítási nap után Édesanyámmal elmentünk a Győri Vízügy Evező telepére. Akkor még én sem tudtam, hogy mi is az evezés, a kajak, vagy a kenu??? Hát egyik sem! Olyan ez, mint egy halászcsonak, csak sportosított változat. Sokkal hosszabb, sokkal keskenyebb és van benne egy kerek üllőke, amin előre-hátra mozgunk, miközben a lapáttal evezünk. Talán legfeltűnőbb jellemzője, hogy hátrafelé haladunk vele, ill. a menetiránynak háttal ülünk a hajóban.

Egyes, kettes, négyes és nyolcas egységek léteznek: egyesben az evezős két lapáttal húz, kettesben és négyes egységben két lehetőség van:

1. amikor minden személy két lapátot fog

2. amikor mindenki egy lapáttal húz.

Míg nyolcasban csak egy lehetőség létezik: mindenki kezében egy lapát van. Ezután a kedves olvasó már biztosan nem fogja összetéveszteni az evezést a

kajakkal, avagy a kenuval.

Mint minden sportágban, ebben is vannak korosztályok: 14 éves korig tanuló, 14-16-évig serdülő, 16-18 évig ifjúsági, 18-22 évig junior, 22-32-ig felnőtt névvel illetjük az egyes korosztályokat, míg 32 éves kortól különböző kategóriákban a veteránok "uralják a terepet". Én 14 évesen, serdülőként kezdtem. Az első edzőm Varga Gábor volt, aki a tanulókat edzette. Eleinte hetente csak 2-3 edzésen kellett részt venni. Aztán később 7-8 volt a heti adag. Fél év elteltével odajött hozzám egy srác - Németh András, becenevén kacska - és megkérdezte lenne-e kedvem vele evezni. Igent mondtam...

Bemutatott az edzőjének, Pák Béla bácsinak, aki azután négy éven keresztül nagy gondossággal és türelemmel csiszolta technikánkat, növelte állóképességünket. Az első időben csak kettesben evezünk /mindketten egy lapáttal/ majd később egy másik párossal összeültünk négyesbe versenyeztünk. Nem bizonyult eredményesnek, ugyanis csak egy bronz érmet nyertünk.

A következő évben váltottunk és egy másik párossal - tagjai: Légrádi Ádám és Delbó Gábor - próbálkoztunk. Ebben a felállásban megnyertünk minden versenyt, és Magyar Válogatott tagjaként részt vettünk az Olimpiai Reménységek Versenyén, ahol egy 2. és 3. helyet szereztünk. Az Országos Bajnokságon négyesben, nyolcasban aranyat, míg kettesben ezüstöt szereztünk. A következő évben is együtt maradt a csapat és megismételtük az előző évi sikereket. Akkor az volt a cél, hogy négyesben kijussunk az Ifjúsági Világbajnokságra. Azonban 1999. telén már látszott, hogy változások fognak történni. Tavasszal Légrádi Ádámmal ültünk össze kettesben és elhatároztuk, hogy így próbálunk meg elérni mindent, amitőlünk telik. Elég gyorsan összeszoktunk

és a tavaszi válogatóversenyt meg is nyertük. Ezzel a cél is módosult: ugyanis nem négyesben, hanem kettesben készültünk a VB-re való kijutásra.

A válogató megnyerése után a Szövetség lehetőséget adott nemzetközi versenyen való részvételre, amely Csehországban Brno-ban került megrendezésre. Itt a kisdöntő megnyerése után a 7. helyen -Szlovénia hegyei között- végeztünk. Ezután Bledbe voltunk, ahol egy 4. és egy 7. helyezést értünk el.

Ezt követően a Magyar Evezős Szövetség beválogatott minket a VB-re utazó csapatok közé! A világbajnokságra a szövetség bizony csak a jogot adta meg. Az anyagiak egy részét a klubom, míg másik részét két támogatóm, Guth János és az Enesei Önkormányzat biztosította számomra. Hálás köszönet ezért Nekik! Megkezdődött a felkészülés... Heti 11 edzésünk volt: hetente egyszer futottunk 12-13 km-t. Volt egy erősítő edzés, a többi pedig evezés - minden alkalommal 15-17 km. Ebben az évben háromszoros magyar bajnokok lettünk. Az O.B. után egy héttel rendezték meg az ifi VB-t Zágrábban. Igen, ez már valóban világválogató... Nigériától Kínáig, Kanadától Ausztráliáig nagyon sok ország -összesen 52- képviseltette magát.

Nehéz verseny volt! A mi egységünkben 18 induló volt. Sajnos csak a 14. helyen végeztünk, amibe talán a pechünk, szerencsétlenségünk is belejátszott.

Idén felvételt nyertem a Ybl Miklós Műszaki Főiskolára. Hétközben itt Budapesten, hétvégén pedig Győrben folytatjuk az evezést. Hogy mi a cél? Egy újabb VB, vagy egy-két év múlva még más is?...

Addig nagyon sok víz lefolyik a Rábán...

Böcskei Botond

## Köszönet a sálakért

Az Enesei borostyán Kórus és a helyi önkormányzat hálás köszönetét fejezi ki Töreki Józsefnének és Bognár Lászlóné, Tündikének azért hogy anyagi juttatás nélkül elkészítették az énekhar hölgytagjai részére a mutatós muszlin-sálakat.

Böjtös Kálmán

## Visszaemlékezéseim III. rész

Másnap reggel tovább indulva, a következő állomásunk Mosonmagyaróvár volt. Itt töltöttük a második éjszánkát, szintén olyan összkomfortos körülmények között, mint Lébényben. A harmadik nap aztán átléptük az akkori német határt. Ugyanis a mostani Ausztria Németországhoz tartozott. A határtól a harmadik faluban szálltunk meg. Semmi változást nem érzékelünk, az összkomfort itt is megvolt. Természetesen az ellátásunk a hátizsákunkból történt. A kenyérünknek nem három nap volt a szavatossági ideje. Egyre mindig jobb volt. Már kezdtük beosztani, hogy minél tovább tartson. Ha jól emlékszem innen visszamentek az enesei fogatok és már persze innen magunk cipeltük a már sokkal könnyebb hátizsákjainkat. Közben a hó is leesett, így mindig nehezebben közlekedtünk az amúgy is nehezen járható utakon. Úgy általában naponta 30-40 km-es utat tettünk meg.

Végre elérkeztünk az egyenlőre végső állomáshelyünkre, ahol vártuk a bevagonírozást távoli uticélunk felé. Kirchstettenben majd Bökeimkizchenben az iskolában szállásoltak el bennünket. Itt már a padló volt az epeda. Itt említem meg, hogy innen ha jól emlékszem 13-17 levante társam szökött meg. Későbbi értesülésem szerint szerencsésen haza is érkeztek. Itthon aztán különböző őrzési és egyéb munkára osztották be őket. Ebben az időben már a budapesti Keleti pályaudvarnál folytak a harcok. Ezt onnan tudtam meg, hogy még egy kisebb csoport bajtársam is megakart szökni, de sajnos elfogták őket. Különösebb megtorlásban nem részesültek, csupán Szabó századostól kaptak egy úgynevezett letolást. Szó szerint idézem: Budapest keleti pályaudvarán dülnek a harcok, anyák, apák pusztulnak el, ti meg szöktök, piszkok gazemberek. Ezt a letolást én is megkaptam, mikor kártyáztunk a Bökeimkizcheni iskolában ugyanazzal a szöveggel, csak hozzátette, hogy ez való egy középiskolás diákhoz? U. i. a diáksapkám a fejemen volt s onnan tudta, hogy középiskolás vagyok.

De majd később visszatérek, hogy mit mondott ugyanaz a százados Broncschwigen, mikor átadott bennünket a német parancsnokságnak és ők elmentek haza. Pár nap után aztán bevagoníroztunk. Egy-egy tehervagonba 45 levantét szorítottak be. Szinte csak élére fekve fértünk el egymás mellett, de így is jó volt, mert így egy kicsit melegítettük egymást. Kályha ugyan volt a vagonban, de tüzelőhöz csak úgy jutottunk, ha valamelyik állomáson megálltunk és loptunk az állomási széndepóból.

Végre megérkeztünk Eger-Prágán keresztül Braunschweigbe. Itt egy repülőtéren lévő kaszárnyákba helyeztek el bennünket. Viszonyítva megfelelő körülmények között. Itt már emeletes ágyakban aludtunk.

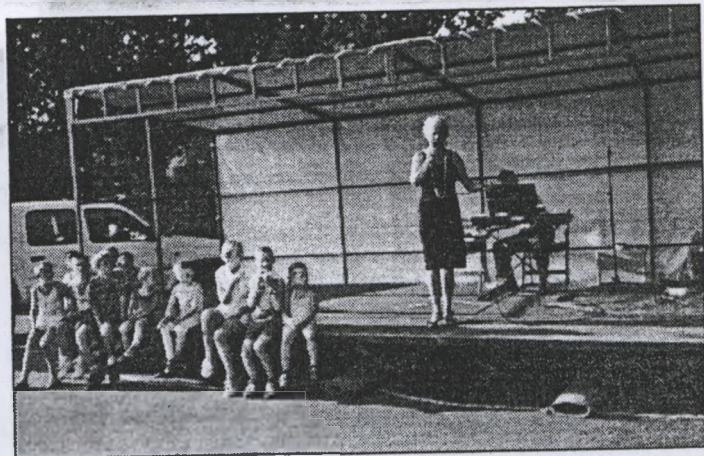
Nos aztán itt történt meg az a bizonyos átadás a német parancsnokságnak, amit már az előbbieken említettem. Akkor mondta Szabó százados, mikor haza felé készültek, hogy reméli az ő levantéi még a vonat tengelyén is követik őket haza.

A körülmények így változtatják meg az emberek véleményét. Itt Braunschweigben arra használtak fel bennünket, hogy kar-karba öltve gyúrtuk a megjegesedett reptéri havat, hogy a repülőök le tudjanak szállni. Persze azért az ellátásért még ez is sok volt.

Innen aztán újra indultunk tovább. Szintén az előbbi körülmények között. Februárt írtunk. Szerencsénkre erre nem volt oly szigorú tél. A bio fűtésünkkel és a némi lopott szénnel nem fagyunk meg. Végre elérkeztünk az új állomáshelyünkre Nordholzba. Ez egy kis falu mellett épült barakktábor volt 10 km-re Cuxhaventól. Ez közvetlen a tenger partján feküdt.

Itt jöttünk rá, hogy mi nem azért jöttünk ide, hogy megmentsenek minket a szovjetek elhurcolásától, hanem, hogy kiképezzenek bennünket és bevessenek az Oroszok vagy Amerikaiak ellen. Itt öltöztettek be bennünket német katonai egyenruhába. Úgy szerepeltünk mint önkéntesek. Úgy hívtak bennünket, mint SS Zögling von Ungarn.

Megkezdték velünk az alaki kiképzést, jobbra át, balra át, de az a vezényszó tetszett legjobban, amikor azt kiáltották: in die Stube wechen tréten, mars, mars. Tehát: oszolj, mehettek a szobáitokba. Közben dolgoztattak is bennünket. Erdőt irtottunk, hogy a repülőök ilyen kiirtott erdőirtásokba be tudjanak állni. Telefon oszlopoknak ástuk ki a gödröket. Ellátásunk nagyon gyenge volt. Három napra kaptunk egy másfél kilós kenyeret. Ez az úgynevezett Vermacht kenyér szinte olyan volt mintha tiszta korpából készült volna, de nekünk a legnagyobb problémát nem a minősége, hanem a mennyisége adta. Étvágyunk nagyon jó volt, szinte sohasem tudtuk kielégíteni. Olyan kajákat itthon már nem bírnánk megenni, de legjobb szakács az éhség, itt nekünk minden nagyon finom volt. Reggelire néha kaptunk egy kis u. n. Hitler szalonnát, ami nem más, mint nem tudom miből gyártott lekvárféle. Mézet is kaptunk közbe pár dekát de ez az u. n. Kunsthonig, azaz mûméz.



Falunapi pillanatafelvétél

# ...Bánatában ráborul az asztalra...

Idősebb eneseiek közül aki elolvassa ezt a címet és ránéz a fényképekre, rögtön tudja, hogy miről is van szó. Ezek a megsárgult, megbarnult képek hűen visszaidéznek a régebbi idők szokásait és a táncait. Enesén olyan sokáig táncolt és közkedvelt verbunkos tánc eredetét és virágkorát szeretnénk röviden bemutatni. Az eddigi ismereteink szerint az 1920-as években honosodott meg Enesén. Állítólag annak idején az enesei legények a kónyiaktól tanulták meg ezt az eléggé mozgalmas körtáncot. 10-12 táncos lábú, jó ritmusérzékű fiatal legényekből állt össze az együttes. Előadás előtt esténként sokat gyakoroltak. Szájharmonikára, vagy jobb esetben gombos harmonikára táncoltak. Néha bizony még mezítláb is. Volt közöttük egy vezéregyéniség aki tánc közben irányította a legényeket. Ünnepi öltözkük fekete kalap színes sza-

laggal és oda betűzött árvalányhajjal. Fehér ing, fekete mellény, fekete csizmanadrág és fekete keményszárú csizma. Búcsú napján aztán jött az ünnepi előadás.

Mise után a katolikus templom előtt táncoltak először. Már itt is sokan megnézték őket. A talpalátót itt már cigányzenekar szolgáltatta. Később aztán a búcsú színhelyén következett az igazi előadás. Nagy volt a siker. Sok tapsot kaptak. A háború után aztán egyre kevesebbet táncolták. Az akkori fiatalok kiöregedtek, vagy nevük a háborúban elesettek között található. A következő generáció már nem nagyon ápolta a hagyományokat. Egy más világ következett.

Divatbajjöttek a modern táncok. A verbunk eltávolítására sajnos már nem akadt jelentkező. Most pedig itt a diszkó. Ha néha hallom a hangos zenét, az amerikai szőnyegbombázások jutnak az eszembe.

Enesei verbunkot táncoló fiatalok a '40-es években



# Az enesei Verbunkról

Mind a környékünk több falujának úgy a mi kis községünknek is megvannak a népi hagyományai. Ezekből talán említhetem a verbunk nevű népi táncot. Egy darabig még a II. világháború után is nagyon szépen táncolták a fiatal legények. Persze lelkes tanítójuk volt az azóta sajnos elhunyt Horváth István.

Bár talán nem ment egészen feledésbe ez a szép népi hagyomány,

de hiányzik sajnos jelenleg a lelkes tanító és megszervező.

Hogy kik is táncolták ezt a szép körtáncot? Az úgynevezett legényé lett fiatalok, akik legtöbbször már besorozott reguták voltak és most lettek céslegények.

Választottak az idősebb legények közül védő keresztapát is és így együtt lehettek este az utcán az idősebbekkel. A céslegények alapjait a césányok szépen felsza-

lagozták és bucsu napján a templom udvarán a mise után cigány zenére járták a körtáncot vagyis a verbunkot.

A tele boros üvegek a kör közepére lettek letéve. A céslegények aztán a verbunk befejeztével felkérték a césányukat egy táncra azon helyen. Majd pedig a zene kíséretével elvonultak a közeli kocsmába.

Ihász István

Enesei verbunkot táncoló fiatalok a '40-es években



„Kopaszok-kopaszok 1952. XI. 25.”  
Fénykép a bakaruhában című cikkhez



# Bakaruhában /II. rész./

A karácsonyi ünnepek után aztán jöttek a hidegebb napok és az egyre nehezebb kiképzések. Módszeresen szoktattak bennünket a hidegebb időjáráshoz. Mínusz 6-8 fokos hidegben bizonyos gyakorlatokat kesztyű nélkül kellett végeznünk. Talán ezt viseltük el a legnehezebben. Lassan elérkezett az 1952. Év utolsó napja, a Szilveszter. Minimális volt körünkben az ünnepi hangulat. Gondolatban Enesén jártam. Valóságban pedig kopasz fejvel mint kalitkába zárt madarak vártuk az új esztendő. Éppen napos voltam. Éjfélkor boldog új évet kívántam a fiúknak. Többen álmosan káromkodtak, mások pedig melegebb éghajlatra küldtek. Lassan aztán elcsitulnak az indulatok. Visszamentem a szolgálati helyemre a folyosóra. Eszembe jutottak az otthoni mulatságok, bálók. Mérgembe felkaptam egy seprőt, jó szorosan magamhoz szorítottam és így táncoltam át az 1953-ba.

Újév után aztán ismét jöttek a harcos hétköznapok. Elkezdődtek az éjszakai riadók. Kegyetlen érzés volt azt hallani, hogy amikor az ember az igazak álmát alusza és beleüvöltene az éjszakába, hogy riadó, ébresztő fel!! Az elején még úgy történtek a dolgok, hogy kivonultunk a riadótérre és néhány perc után lefűjték az egészet. Később aztán itt is komolyabbak lettek a megterhelések. Az egyik éjjel úgy éjféljárt riasztották a szakaszt. Szentségelések közepette elég gyorsan felöltöztünk. A felszerelés géppisztoly, gyalogsági ásó, gázárc. Álmosan dühörögünk ki a laktanyakapun.

Csizmáink dobogásától volt hangos az alvó kisváros. A 4-5 km-re lévő Kartal nevű falu felé vettük az irányt. Kellemetlen havas eső és hűvös szél tette barátságatalanná ezt az éjszakai menetgyakorlatot. Bizony nehezen fogytak a kilométerek. Valahol a falu közepén fordultunk vissza. Az alvó falu csendjét kutyaugatás és a csizmáink ütemes csattogása törte meg. Útközben derült ki, hogy az egyik bajtársunk csak otthoni riadót sejtett és hiányosan öltözött fel. Mivel a közelében voltam, jól hallottam a fogai vacogását. Szorosan közrefogtuk, hogy a széltől és a hidegtől egy kicsit óvjuk. A hosszú köpenye alól azért néha-néha kivillant a fehér gatyája. Szerencsére a parancsnok nem vette észre az esetet, mert ezért biztos megbüntették volna. Mindenesetre az eset tanulságul szolgált mindnyájunk számára.

A következő esetnek viszont én voltam a szenvedő alanya. Egy hideg reggelen a megszokott hangulatban meneteltünk Aszód főutcáján a bagi gyakorlóterünk felé. Villogó kopasz fejünket már messziről lehetett látni, ezért általában a fiatal eszitrik csúfoltak bennünket. Ennél az esetben is kórusban kiabálták, hogy kopaszok, kopaszok! Mivel

az árok felőli sorban mentem, néhány lépést visszafutottam és rájuk ijesztettem. A sikogatást észrevette a szakaszparancsnok. Muris látvány volt, mert úgy menekültek előlem, mint tilosba tévedt kislibák. Persze valóban én tévedtem tiltott területre a mundér becsületét megvédeni. Természetesen a parancsnokunk ezt a jelenetet nem díjazta, sőt elég becsületesen lebaráncolt. Elég kemény hangnemben adta tudtomra, hogy kiérkezés után azonnal jelentkezzek előtte. Tudomásul vettem. A kérdés csak az volt, hogy mi lesz a büntetés. Amint kiértünk azonnal odavágódtam és jelentettem, hogy parancsára megjelentem. Erélyes hangon kiosztotta a parancsot. Látja ott a távolban azt a magas dombot? Jelentem látom. Futólépésben irány a domb teteje és nézze meg, hogy nem vagyok e ott??? /Mármint ő./ Mérgesen elindultam. Először még jó tempósan futottam. Később aztán egyre meredekebb lett az emelkedő és az erőm is kezdett fogyni. Aztán eléggé lihegve, de csak-csak felértem. Lefeje egy kicsit könnyebb volt az út. Kellemetlenül érintett az a dolog, hogy eléggé megizzadtam. Végre leértem és nem volt elég a bajom, amikor észrevettem az arcán, hogy gúnyosan várja a jelentésemet. Katonásan eléálltam és jelentettem, hogy sehol a p...ban nem találtam. Először elsápadt, majd utána elvörösödött. Néhány másodperc után aztán megbántam amit mondtam, de ezt már visszaszívni nem lehetett. Vállalnom kellett a következményeket. Aztán valami érdekes dolog játszódhatott le a lelkivilágában. Odalépett hozzám, kezét rázott velem és gratulált a frappáns válaszomhoz. Elmosolyodott. Ezek után természetesen én is. Feloldódott köztünk a feszültség. Úgy éreztem, hogy egy kicsit közelebb kerültünk egymáshoz.

Az "incidenst" követő valamelyik napon aztán részt vettünk egy bemutató lövészetben. Páncéltörő ágyú, aknavető és gépágyú fegyverekkel volt éleslövészet az aszódi lőtéren. A felderítőszakasznak itt is példát kellett mutatni olyan értelemben, hogy a fegyverek közvetlen közelében kellett elhelyezkednünk. Bizony remegő lábbal vártuk a durranásokat. Aztán elhangzottak a vezényszavak, töltöttek és máris repültek a lövedékek a kitűzött cél felé.

Olyan gyorsan történtek a dolgok, hogy megijedni sem volt időnk. Később aztán egy kicsit zúgott a fülem a nagy durrogásoktól. Nekem legérdekesebbnek a gépágyúval való falbontás tűnt.

A sok csúnya esemény után aztán ért bennünket egy kellemes meglepetés is. Tudomásunkra jutott, hogy szakaszunkat sikképzésre viszik a Mátrába. Nagy volt az örömünk, amikor kiosztották a sífelszerelést. A gyöngyösi laktanyában volt a szállásunk.

Onnan vittek fel bennünket reggelként Kékestetőre. Mínusz 8-10 fokos hidegben a ponyvás teherautónak elég szellős volt a fűtése. Jól képzett sportiszt irányította a sikképzést. Nagyon helyesen először esztanított bennünket. Főleg az első napokban rengeteg volt a bukfenc. Letűzött sítobok között sokat szalazomoztunk. Ez a gyakorlat egy kicsit unalmas volt és főleg nagyon igénybe vette a bokánkat. Később vettük észre, hogy ennek a fásasztó gyakorlatnak milyen nagy volt a haszna. Az egyik alkalommal egyenes lesiklásnál azt vettem észre, hogy vésszesen nő a sebesség. Fékezni már nem tudtam és a nadrágfékem vettem igénybe. Még így is kisodródtam és egy bokorban landoltam. Utána aztán óvatosabb lettem.

Késő délután aztán Kékestetőn az 1014-es magassági kőnél libasorba fejlődöttünk és szalazomozással közelítettük meg az u. n. "Kishalál" lejtőt. Itt mindenkinek le kellett fékezni. Utána aztán megkaptuk a parancsot, hogy első raj indulj!! Elég sokan buktak. Én is repültem egy nagyot. A második kísérlet már sikerült. Innét aztán óvatosan ereszkedtünk az u. n. "Nagyhalál" felé. Itt is sikerült a megállás. Ezen a nagy lejtőn csak az önként jelentkezők próbálhatták meg a lesiklást. Ketten jelentkeztek. A harmadik én voltam. Az első két jelentkező mindjárt az elején eldobta magát. Itt a fékezés nem segített. Remegő lábakkal én is elindultam. Kegyetlen hamar felgyorsultam és megijedtem. Én is eldobtam magam és sokáig pörögtem a tengelyem körül, mire-mire sikerült megállni. Ez a hely profioknak való, nem kezdőknek. Ennyi izgalom után jól esett Mátraházán a büfében egy pohár forralt bor. Maradandó élményekkel, kellemesen elfáradva értünk haza Gyöngyösre, a szálláshegyre. Egyik nap aztán itt találkoztam akkor még enesei Bognár Árpáddal, aki itt töltötte a katonai idejét mint "öreg" katona. Kellemesen elbeszélgettünk.

A jól sikerült túra után sok-sok tapasztalattal, szép emlékekkel, néha egy kis izomlázattal és néhány törött siléccel befejeződött. Elbúcsúztunk a gyöngyösi tájtól, az isteni levegőtől és visszautaztunk Aszódra. Itt egy nagy meglepetés várt rám. Azonnali hatállyal áthelyeztek Esztergomba! Ez az eset büntetés, vagy valami más?? Csak sejtelmeim voltak.

Meleg búcsút vettem a szakasztól, a sors társaimtól, akikkel az eddigiek folyamán jóban, rosszban együtt voltam. Személyes holmimmal együtt aztán a hajnali órákban fegyveres őr kíséretében vonatra ültem és Budapesti átszállással eldöcögött velem a vonat a nagy ismeretlenbe.

/Folytatás következik/  
Gósi Sándor

# Észak-Magyarországi barangolás

Péntek kora reggel újra gyülekező volt az általános iskola előtt. Eljött a következő kirándulás ideje, melynek nagy várakozással néztünk elébe.

Az égiek meghallgatták kérésünket, hiszen az egész heti rossz-, esős idő után ragyogó napsütésben indultunk útnak. A kis csapat -mely már a korábbi évekből jól összekovacsolódott- szeptember 8-án buszra szállt, és elindult első célállomása felé Gödöllőre. A látvány lenyűgöző volt. Egy kis ékszerdoboz kívülről, mely lát-szatot a belső kép csak alátámasztott. A kastély több generáción keresztül volt a Grassalkovich család tulajdona, majd az 1867-es kiegyezés után a magyar állam a királyi párnak adományozta. Erzsébet királyné különösen szerette a Bécsinél kötetlenebb életet biztosító nyári rezidenciát, ahol kiélhette szenvedélyét a lovaglást.

Ezután észak felé vettük az irányt. Közben -előkerültek a butykosok is, melyben a finomabbnál-finomabb házi borok és pálinkák -az ebédet is elfogyasztottuk.

Hamarosan megérkeztünk szálláshelyünkre, egy csendes, kedves kis faluba Noszvajra. A szobák kiosztása után bemutatták a franciakerttel ékeskedő kastélyt, mely nem túl nagy méretéből adódóan igazi családi hangulatot árasztott. Ám az elegancia innét sem hiányzott, gyönyörű festmények, bútorok, szebbnél-szebb freskók, és természetesen a melegséget árasztó kandalló.

Egerben a várban felelevenedtek a történelem lapjai: A színvonalas idegenvezetés felfrissítette információinkat. Megnézhettük a régi várfalakat, ránkmaradt írásokat, hadtörténeti eszközöket, viseleteket, és egyéb tárgyi emlékeket. Akinek még ezek után futotta erejéből, lemehetett a közel 100 lépcsős mélységű pincébe, ahol katonai emléktábla előtt tiszteleghetünk. A szépen helyreállított belvárosban megnéztük még a csillagvizsgálót, a székes-egyházat, és egy fagy mellett búcsút mondtunk a kedves városnak. A vacsorát már stílszerűen zamatos egri bor és cigánymuzsika mellett fogyasztottuk el a Szépasszony-völgyében, és a bor hatása nem maradt el, hiszen mindenki elénekelte kedvenc nótáját a társaság segítségével.

Másnap mindenki kipihenten ébredt, egyesek pedig még a szaunát is beüzemeltették. Ez a nap sem maradt látnivaló nélkül. A gyönyörű környezetben lévő Lillafüredet mindenkinek csak ajánlani tudom, aki igazi kikapcsolódásra, nyugalomra vágyik, vagy csak egy kellemes családi hétvégét tervez. A minden igényt

kielégítő Palota-szálló, és a szépen rendbetartott kert igazi felfrissülést ad.

Jó bicikli túrák, kellemes séták, friss levegő, ez mind egy helyen. Szilvásvárának sem kell szégyenkeznie. A lipicai-ménes, a kedves kisvasut, a pisztrángos tavak, a gyalogút menti szelíd állatok mind-mind a visszatérésre biztatnak minket.

Az este közeledtével a szállás felé indultunk, még azonban útba ejtettük a BÉlapátfalvai cisztercita monostort. A rendkívül egyszerűen kialakított apátság méltóságteljesen emelkedik ki a Bükk-hegységből. A vacsora ismét jó hangulatban telt, és bizony szomorúak voltunk, ha eszünkbe jutott, hogy holnap véget ér barangolásunk.

A kétnapos fáradtság kipihenése után többségi szavazattal útba ejtettük Egerszalókat, ahol igazán ritka természeti jelenség tanúi voltunk. A föld mélyéből feltörő termálvíz mészkő dombokat képezett, melyek messziről megcsodáltatják magukat. A gyógyvíz Európa több országából vonzza ide a gyógyulni vágyókat.

Aztán -az egyébként festői környezetben lévő- Recskre értünk, ahol leróttuk kegyeletünket az 50-es évek kegyetlen hatalmának "jóvoltából" munkatáborba került hazafiak előtt. Az érzés hátborzongató volt, és az újra felállított barakk falán- hiszen Nagy Imre miniszter elnöksége alatt a munkatábort felszámolta- kifüggesztett emlékeztetőket némasággal olvastuk.

Nehéz volt ezután feloldódni, de a Kékestető friss levegőjén kiszellőztettük magunkat. A tiszta időben messzemenessze elláttunk, majd a világörökség részét képező Hollókőre értünk, ahol a falu egy része megmaradt régi valójában. A nádtetős, tornácos, muskátlis, kerek-kutas házacsok, macskaköves utcák, ahol még megtalálhatók az egyes régi mesterségek, mint például a szövés, fazekaskodás, fafaragás. Akinek erejéből még futotta, a várromhoz is felballaghatott. Az utolsó hazai falatok elfogyasztása után Enese volt az úti cél, a végállomás. Ám a közös vacsi most sem maradhatott el, mellyel méltó befejezést adtunk egy kellemes, élménygazdag hosszú hétvégének. Ugye, ez így volt?

Remélem, jövőre, újra együtt elindulunk, újra jól érezzük magunkat. És hogy hová is menjünk?

Arra már most lehet gyűjteni az ötleteket, melyeket szívesen várunk.

Mesterházné Farkas Margit

Tisztelt olvasó!

Köszönöm érdeklődését az iskola munkájával kapcsolatban, hogy elfoglaltsága mellett szakít néhány percet a rövid tájékoztató és tanulók beszámolóinak elolvasására.

Az új tanévet 213 tanuló kezdte, közülük 90 alsó és 123 felső tagozatos. A környező településekről 30 gyermek jár iskolánkba, legnagyobb számban (25) Bezírről. A nevelő-oktató munkát 20 pedagógus látja el.

A tanév fő feladatai között kiemelt szerepet kapnak az alábbiak:

- az írás, olvasás, számolás és beszédkészségek
- az önálló ismeretszerzésre nevelés
- a tanulás tanításával kapcsolatos teendők
- a hazafias nevelés mellett az egészséges életmódra, a demokráciára való nevelés

Mindezen túl a viselkedéskultúra, azaz a fegyelem terén van sok tennivalónk.

Munkánk során számítnak a Szülők aktív közreműködésére. Ennek szép példáját tapasztalhattuk már szeptemberben, mikor az alsós szülők többsége visszaküldte az alsó tagozatosok programjának alakításához sok segítséget nyújtó kérdőívet. A családi délutánon együtt versenyeztek, szórakoztak gyermekükkel.

Tervezzük az iskola Pedagógiai programjának átdolgozását, kiegészítését, s ehhez szeretnénk megkérdezni a tisztelt Szülőket, hogy mit tartanak fontosnak az iskola feladatai közül, hogy látják gyermekeik tanulását.

Tervezzük egy közös beszélgetési sorozatot 30 órában szülők és pedagógusok részvételével, mely a gyermekek nevelésével kapcsolatos problémák (amelyből van kellő számban) irányulna.

Ehhez az elmúlt tanévben kértem a szülők részvételi szándékát, s nagyszámú érdeklődésre való tekintettel folyamatban van az úgy szervezett (pályázat a vezető tiszteletdíjára).

Köszönöm a Szülők eddigi segítségnyújtását, s kérem ez után is segítséget együttlátásukat.

A tanév rendje a következőképpen alakul:

· Az őszi szünetben (november 2 és 3.) iskolánkban tanítás lesz, ha szülők ezzel egyet értenek.

· A téli szünet december 22-től 2001. január 2-ig tart.

· A tavaszi szünet 2001. április 11-től 17-ig tart.

· A tanév utolsó tanítási napja június 15-e helyett június 8-án lenne nálunk.

Mindez a 2 őszi szüneti nap valamint a tanítás nélküli munkanapok átcsoportosításával válhat valóra. Ehhez kell a szülők részéről a többségi támogatás.

Az első félév 2001. január 26-ig tart. A félévi eredményről értesítés február 2-ig kapnak a tanulók illetve szülei.

Mindezek után figyelmükbe ajánlom tanulóink élménybeszámolóit melyek a nyárról, illetve a rövid egy hónap eseményeiről szólnak.

Enese, 2000. szeptember 30.

Tisztelettel:

Ferenczi Imréné igazgató

## EGY IZGALMAS PÉNTEK DÉLUTÁN

Szeptember közepén, egy pénteki napon játékos sportdélutánt szerveztünk az alsós gyerekeknek iskolánkban családi délután címmel. Erre a napra kevesebb munkát terveztünk, hogy a délutánt gyerekeinkkel tölthessük. Az időjárás is kedvező volt. Az iskola füves pályáján gyülekeztünk.

Gyermekeink mosolyogva, boldogan érkeztek szüleikkel a megbeszélthelyre. Öt órakor már felsorakozva várták a tanító nénik utasításait. Mi is izgultunk, minden jól sikerüljön, mindannyiunk számára emlékezetes maradjon ez a nap.

A bemelégítés párperces aerobik volt. Ezen részt vett apraja, nagyja. Ica tanító néni a padon ülőket is felállította mondván: a torna alól kivétel csak a nagymama és a kismama. Ezután következett a sorverseny. Csaba tanár bácsi ismertette az első versenyszámot. Érezhető volt a feszültség, de második és a harmadik versenyszámnál már feloldódtunk. Erősen koncentráltunk, hogy a feladatokat minél rövidebb idő alatt teljesítsük. Hamarosan tetőfokára ért a hangulat. Az apukák sóprúnyéllal a lábuk között, kendővel a fejükön boszorkányként hajtották végre a feladatot. Azt hiszem ez a pillanat mindenki számára felejthetetlen marad. A versenyek végén a gyerekek elfogyasztották a Szülői munkaközösségtől kapott üdítőjüket. Amíg a zsűri összeült az eredmény értékelésére, a gyerekekkel labdázni, focizni mentünk.

Elérkezett az eredményhirdetés ideje. Körbeültük a táborfüzet, kellemes meleg áradt belőle. Az eredményhirdetés után mindenki örömmel fogyasztotta el a finomságokat. Nem az volt a fontos ezen a délutánon, hogy milyen helyezést értünk el, hanem az, hogy kellemesen töltöttük el ezt a délutánt gyerekeinkkel és ők velünk.

Egy anyuka a sok közül

## A BUDAPESTI KIRÁNDULÁS

Az első tanítási napon az osztályfőnökök kirándulást szerveztek Budapestre. Mindenki nagyon várta, s végre elérkezett a nagy nap.

Gyülekező reggel 7 órakor volt az enesei vasútállomásnál. Mindenki időben érkezett. Az osztályfőnökök odahívták magukhoz az osztályait. Mikor a vonat odaérkezett sorban felszálltunk. Utazás közben mindenki jól érezte magát, ettünk, ittunk, kártyáztunk, és viccelődtünk.

A vonat érkezése után minden csoport a Nemzeti Múzeumba látogatott. Mindenki nagy érdeklődéssel nézett körül, ami nem is csoda, hiszen még nagyon kevesen járhattak ott eddig. A Nemzeti Múzeumnál lévő parknál mindenki megebédelt. Ezután metróval a Parlamenthez mentünk. A bemenetel előtt még volt fél óránk, ezért fagyizhattunk egyet. Az Országházban idegenvezető kísért minket. Ez nagyon jó volt, mert mindent elmondott és megmutatott nekünk. A legszebb a korona volt, amit két fegyveres őr őrzött.

Parlament látogatás után még volt időnk a vonat indulásig és bementünk a Corvin áruházba. Itt fél óra szabadidőt kaptunk, addig mindenki arra ment, amerre akart és vásárolni is tudtunk. Ezután kimentünk a Keleti pályaudvarra és felszálltunk a vonatra. Hazafelé a vonaton mindenki tele volt élménnyel, és jól éreztük magunkat, még énekelünk is. Este 8 óra után érkezünk meg Enesére, ahol már a szülők vártak bennünket. Eléggé elfáradtunk és otthon is elmeséltük a csodás pesti kirándulást.

Nekünk legjobban az Országház tetszett. Aki még nem látta, az feltétlenül nézze meg, mert nagyon gyönyörű, és kár lenne elmulasztani a szép látványt, hisz nem minden országnak van ilyen szép Parlamentje.

Molnár Edit és Szakál Dániel

5. osztályos Bezi tanulók



## Vetélkedtünk...

Osztályfőnöki órán a budapesti kirándulásunkról vetélkedtünk. Mindenki jeleskedett, hiszen már kirándulás előtt felkészültünk, hogy mit fogunk látni. Lapozgattuk a "Magyarország útikönyvet", s megnéztük Budapest térképét. Igyekeztünk odafigyelni az idegenvezetőre, s figyelmesen megnéztük a kiállításokat.

**A legkönnyebb kérdés: Ki tervezte a Parlament épületét?**

- a., Ybl Miklós
- b., Steindl Imre
- c., Fesztl Frigyes

**A legnehezebb kérdés: Kinek a szobra van a Nemzeti Múzeum előtt a Múzeumkertben?**

- a., Kölcsey Ferenc
- b., Arany János
- c., Rákóczi Ferenc

**A legcselesebb kérdés: Hol található a koronázási palást?**

- a., A Parlament kupolatermében
- b., A Szépművészeti Múzeumban
- c., A Nemzeti Múzeumban

A vetélkedőn 2 hibaponttal első helyezett lett: Nemes Kitti, Mezőfi Richárd; második helyezett: Szabó Szilvi, a Szakács Ibolya; harmadik helyezett: Lenzsér Diána, Schmidt Adrien, Tüskés Katalin, Vrábel István. Maximálisan 33 pontot lehetett elérni. Kis ajándékkal jutalmazták a helyezetteket. Örültünk, mert mindnyájunknak jól sikerült.

*Szakács Ibolya 7.b*

## MILLENNIUMI AJÁNDÉK

Egy esős szeptemberi napon elindult a felső tagozat Budapestre, megtekinteni az országházat.

Ezt a kirándulást az iskola részére államunk biztosította. Utazásunk során megnéztük a Parlamenten kívül a Nemzeti Múzeumot, s még a piros metrón is utaztunk. Legelőször a Nemzeti Múzeumba kukkantottunk be. A Magyar Nemzeti Múzeum az ország legnagyobb jelentőségű tudományos gyűjteményének otthona. 1808-ban alapították. Láttuk az eredeti koronázási palástot is. Nagyon szép, és nagy méretű. Jó volt látni, hogy miképp éltek régebben az emberek.

A kiállítások sötét, légkondicionált termekben voltak, azért hogy a régi tárgyak, kódexek nehegy megsérüljenek.

Most írok a parlamentről: Építését 1885-ben kezdték Steindl Imre tervei szerint. Az épület 1906-ra készült el teljesen. Főhomlokzata a Dunára néz, főbejárata pedig a Kossuth térre nyílik.

A kupolateremben helyezték el a koronázási ékszereket: a koronát, jogart, országalmát és kardot. Ezek az ékszerek nagyon régiek és szépek. A korona kicsi kepecskékkel van díszítve.

Lotz Károly freskói díszítik a lépcsőházat, mely a kupolaterembe vezet. Az ülésterembe is bementünk, s a képviselői társalgóban pedig megcsodáltuk a mesterségeket ábrázoló szobrokat.

Ez a pesti kirándulás nagyon jó volt.

*Nemes Kitti és Tüskés Katalin 7. b osztályos tanulók*

## NYÁRI KERÉKPÁRTÁBOR RÁBASZENTMIHÁLYON

Egy szép nyári reggelen elindultunk a várva-várt biciklitúrára. Első állomásunk egy kicsi kis falucska, Mérges volt. A települést U alakban veszi körül a Holt-Rába. A falu a nevét nem a sok mérges emberről, hanem egy növényről kapta. A folyóparton játszottunk, sétáltunk majd elfogyasztottuk a magunkkal hozott elemózsiát.

Kerékpárunkra pattanva tovább tekertünk szálláshelyünk felé. Utunk Rábacsécsényen át vezetett Rábaszentmihályra. Berendezkedtünk a falu gyönyörű szép, muskátlis iskolájában. Délután megnéztük a falumúzeumot, ahol sok érdekességet láttunk a múltból. Később a Rába partján táborüzet állítottunk. Vacsoránkat a helyi kertvendéglőben kaptuk. Teli pocakkal indultunk vissza a táborüzet helyszínére. Itt érdekes sportversenyeken vettünk részt. Sötétedés után magasra csaptak a lángok, s a füsttel együtt felszállt a nótánk is. Zuhanyozás után pizsamás gyerkőcök hada lepte el a főutcát. Hamarosan mindenki fáradtságtól elcsigázva mély álomba zuhant.

A következő nap reggele tornával kezdődött, utána reggeli. Ezen a napon sok érdekes látnivalónk volt. Rábaszentmihályon négylevelű lóherére emlékeztető, Árpáson pedig egy XIII. században épült templomot nézhettünk meg. További utunk szőlőföldeken vezetett át. Borospincéket, jó ötletű kisházakat, lakokat láttunk. Nekem a patkóból kirakott ajtó és a gömbölyű üvegekből készült szőlőfürt tetszett a legjobban. Fáradtan, de élményekkel tele értünk vissza a táborhelyünkre. Vacsora után zenét hallgattunk és táncoltunk. Tusolás után sokáig ébren maradtunk, viccekkel szórakoztattuk egymást.

Utolsó reggelink után egy állatfarmra tekertünk. Itt több fajta állat él együtt: szamarak, kacsák, bárányok, kecskék, disznók, ludak...

Dél körül fáradtan, éhesen, de élményekkel gazdagodva tértünk haza. Aki nem hiszi járjon utána!

*Szalai Szabina  
4.a osztály*



## OLIMPIA 2000

A világ legjobb sportolói élményekben gazdag csodálatos megnyitón vehettek részt Sydneyben. A megnyitó után megkezdődött a harc a másodpercekért, találatokért, gólokért. Bizonyítani kellett, hogy a négy évi munka gyümölcse érem, vagy helyezés. Előfordul, hogy a kitaró felkészülés eredménye nem csak éremre váltható, ám aki olimpiára eljut az már az ország legjobb sportolója és ez nem kis érdem.

A mi iskolánkban is voltak olyan tanulók akik eljutottak a DIÁKOLIMPIÁRA.

1984. -Niederhoffer Ottó a megye legjobb öttusázója a Zánkai Diákolimpián negyedik, csapatban ezüstérmes.

1991.- Az enesei öttusacsapat a megye legjobbjá, első helyezést ért el. Ők képviselték megyénket az olimpián.

Dömötör Csaba, Horváth Norbert, Gáyer Lajos, Lenzsér Gábor, Farkas Csaba, Németh Szabolcs

1999. - Ismét megyei első helyezés. Németh Márta Budapestre utazhatott a diákolimpiára.

## Sydney 2000

Szép faliújság díszíti iskolánk falát. Az olimpiai ötkarika és a nemzeti zászlónk alatt történelmi áttekintés olvasható az olimpiáról. Az olimpiai totó lehetőséget adott arra, hogy mi diákok is szavazhassunk Füsi tanár bácsi külön fogja értékelni a diákok és felnőttek totóját. Van aki 3 aranyat vár a magyaroktól, van olyan aki tíznél is többet. A faliújságra kikerülnek az olimpiai győztesek. Mi az aranyakat várjuk, pedig milyen nagy dolog a világon akár 15-nek is lenni. Nem csak az aranyérmes olimpiások érdemelnek említést. Emberfeletti kitaró munka, egy emberöltő szükséges ahhoz, hogy helyezéseket szerezzünk. Csollány Szilveszter 4 éves korában kezdte a tornát. Neki csodálatosan sikerült, nem volt ellenfele, fölényesen győzött. Eddig 3 aranyérem van Magyarországnak. Statisztika a totózókról: 104 felső tagozatos diák, 23 felnőtt adta be szavazatát. Remélem még sok érmünk lesz. Még sokszor könnyezünk a Himnusz alatt. HAJRÁ MAGYAROK!!! HAJRÁ MAGYAROK!!!

Ominger Kristóf

## FALUNAP SPORTEDEDMÉNYE

Nagy lelkesedéssel és jól szervezte meg Szabó Tamás az "ERŐS EMBEREK" versenyét. A legbátrabbak jelentkeztek erre a komoly és nehéz feladatra.

Hét fiatal és egy középkorú versenyzőnek hat feladattal kellett megbirkóznia. /kocsipakolás, kerékforgatás, súlytartás, tejeskanna hordása, kamionhúzás, 60 kg./

Az összesítés alapján Dömötör Csaba nyerte a versenyt. Gratulálunk Csaba!

I. Dömötör Csaba 26 pont, II. Fehér Tibor 25 pont, III. Böcskei Botond 20 pont, IV. Király Norbert 16 pont, V. Göncz Zoltán 13 pont, VI. Kovács János 11 pont, VII. Kéri Géza 9 pont, VIII. Göncz Gyula 6 pont

Szoros verseny alakult ki Csaba és Fehér Tibor között. Gratulálunk Tibornak és Botondnak is, hogy a dobogós helyeket nem engedték idegen kézbe.

Füsi András

## BALATON-ÁTÚSZÁS

Révfülöp- Boglárlelle

Révfülöpről látni a tulsó partot, csupán 5,2 km.

Nem telhet el úgy nyár, hogy ne legyen Balaton-átúszás. A megjelölt időpontot gyakran megrétfálja az időjárás, de az igazi versenyzők nem adják fel. Előző években is volt már enesei, akik átúszták a Balatont. Az Internetről 1998-tól tudtam adatot kérni.

1998-ban feltűnően sokan úszták át az eneseiek.

Böcskei Botond	/1982.07.30./
Böcskei György	/1955.02.15./
Füsi Dóra	/1971.07.13./
Göncz Gyula	/1967.10.27./
Póczik László	/1972.11.04./
Varga István	/1982.04.06./
Varga István	/1952.12.25./

Dr. Szabó György is segített a verseny balesetmentes lebonyolításában.

1999-ben

Böcskei Botond	/1982.07.30./
Varga István	/1982.04.06./

2000-ben a résztvevők száma: 7.106 fő

Az orvosi vizsgálat után irány a tulsó part, s mivel világversenyről van szó van itt a magyarok között amerikai, angol, spanyol, belga, olasz, lengyel, orosz, holland, jugoszláv, és török is....

A leggyorsabb férfi: Kuttor Csaba 1 óra 06 perc 57 mp.

A leggyorsabb nő: Balázs Eszter 1 óra 11 perc 30 mp.

A legidősebb férfi: Kiss Károly /77 éves/ 4 óra 35 perc 53 mp.

A legidősebb nő: Juhász Béláné /65 éves/ 3 óra 44 perc 19 mp.

A legfiatalabb fiú 9 éves, a legfiatalabb lány 8 éves volt. Eneséről ebben az évben Füsi Dóra úszta át a Balatont /2 óra 47 perc 28 mp./

## Terv, de reméljük valóra válik

Új pályával gazdagodik az iskolaudvar. A zöld pálya mellett lévő iskolakertből az igazgató néni engedélyezte, hogy kézilabda pályát készítsünk. Nagy lelkesedéssel fogtunk a kerítés kiszedéséhez. Füsi tanár bácsi már a kapukat is megrendelte.

Béla tanár bácsi, Pista bácsi segítségére is szükség lesz. A fiúk már kiszedték a kerítést és áthelyezték a másik oldalra. A föld gyalulását Pista bácsi géppel fogja csinálni. Alig várjuk, hogy felavassuk. A lányok kézilabdáznak a fiúk pedig fociznak. Tanár bácsi megígérte, hogy az új mezekben fogunk játszani a pályán. Most már egy időben 4 helyen játszhatunk úgy, hogy nem zavarjuk a másik csapat játékát. A kosarasok, röplabdások, focisták és kézilabdások jól megférnek egymás mellett.

Bári Nikolett 7/A osztály

ENESEI HÍRMONDÓ Kiadja: Polgármesteri Hivatal, Enese Megjelenik: negyedévente, 600 példányban  
Felelős szerkesztő: Mesterházy József Nyomás: Text-Print Nyomdaipari Kft. Győr, Mester u. 9. Tel./Fax: (96) 317-512